

Recognizing the importance of early networking in an individual's professional development, the European Union launched the European Solidarity Corps program, which aims to bring together like-minded European volunteer workers who, working together in a common pursuit by exhibiting strong self- and community leadership, build lifelong relationships with one another and the community at the venue, creating an Intereuropean web of connections, which proves vital in spearheading early career development by facilitating job search and essential soft and hard skills development.

Second, the aforementioned skill of networking, which is the art of establishing rigid ties with people around you, thus facilitating the search for opportunities and people for either side, can only be mastered with an array of supporting soft skills, such as the ability to conduct a meaningful discussion and put disagreements aside for a common purpose or effectively draw others to one's side by well articulating a standpoint and a cohesive set of arguments. These skills, in turn, must be developed in teamwork in group projects or similar activities, which can be of both social and academic backgrounds in a higher educational institution.

With this thought in mind, The European Commission established the youth educational exchange Erasmus+ program, represented in the majority of European Universities through programs like Erasmus Mundus aiming to acquaint young people throughout the European Union with divergent topics via instruments of non-formal education in diverse international groups. That way, young people learn how to be real leaders and changemakers through engaging in activities of miscellaneous directions and discovering the power of responsible communication and civic engagement.

However, it is still essential to keep in mind that the efficacy of the development of any soft skills, especially the ones mentioned in this conference paper, is highly subjective. There are no ways to guarantee success in developing soft skills in higher educational institutions, although programs like Erasmus+, ESC, and others can significantly contribute to the pursuit and ultimately benefit one's early professional development.

*Центральний інститут післядипломної освіти
ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України*

Кошіль Оксана

ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ФОРМУВАННЯ SOFT SKILLS У ЗДОБУВАЧІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ОСВІТИ

Трансформація освіти в умовах глобалізації зумовлює зростання потреб не тільки в професійних, але й у м'яких навичках (soft skills), які є критично важливим фактором трудової діяльності в умовах сучасного ринку праці. Такі навички як комунікабельність, критичне мислення, гнучкість розуму, резильєнтність/стресостійкість, спроможність бути коучем зараз набувають особливого значення, оскільки сприяють успішній роботі, кар'єрному зростанню та є особистим внеском фахівця у розвиток компанії.

В освітньому середовищі закладу професійної освіти має відбуватись розвиток двох типів навичок у майбутніх фахівців: «жорсткі або технічні» (hard skills) та м'які (soft skills). М'які навички доповнюють технічні навички, які вважаються технічними вимогами фахівця, які здобувач освіти має отримати в закладі освіти.

Поняття *soft skills* та *hard skills* визначені у «Європейському словнику вмінь та компетенцій», який транслює опис навичок і компетенцій у контексті освіти, професійної підготовки й ринку праці на основі діючих міжнародних стандартів та класифікацій [5].

На важливість м'яких навичок у сучасному світі вказує статистика. Дослідження, проведене Гарвардським університетом, показало, що до 80% досягнень у кар'єрі людини визначаються *soft skills* і лише 20% *hard skills*. Інші проведені дослідження йдуть ще далі – змінюючи ці показники на 85% та 15% відповідно [1].

Н. Любченко «*soft skills*» трактує як сукупність навичок та особистих характеристик працівника, необхідних у будь-якій професії, володіння якими призводить до досягнення успіху на робочому місці [2].

Вчений А. Дойл визначає *soft skills* як суб'єктивні навички, які набагато важче піддаються кількісній оцінці, такі як «вміння працювати з людьми» або «міжособистісні навички», ставлення до людей і вміння взаємодіяти з ними. Прикладами «м'яких навичок» є робота в команді, комунікація, гнучкість, терплячість, переконливість, вміння управляти часом, мотивація, самовпевненість, уміння подолання стресу. Такі навички залежать від загально прийнятих правил, культури взаємовідносин певної компанії чи організації [3].

Група вчених Л. Ліппман, Р. Райберг, Р. Карні, К. Мур визначають п'ять найважливіших *soft skills*, які сприяють успішним професійним результатам, та такими, що керівники очікують від працівників: навички спілкування; соціальні навички, навички високоорганізованого мислення (включаючи вирішення проблем, критичне мислення та вміння прийняття рішень); а також внутрішньо-особистісні навички самоконтролю та позитивної Я-концепції [4].

Soft skills пов'язані з емоційним інтелектом людини та знаходяться у комплементарних відносинах з професійними навичками. Неможливо відокремити одну групу навичок від інших, вони завжди знаходяться у тісному взаємозв'язку. Базисом для формування *soft skills* є освітнє середовище закладу професійної освіти.

Визначаємо інноваційні підходи до формування технології формування *soft skills* у здобувачів професійної освіти: *онлайн-навчання* (віртуальні курси та навчальні платформи, які дозволяють майбутнім фахівцям навчатися у зручній для них час і за власним темпом); *симуляції та ігри* (використання ігрових технологій для навчання допоможе у вдосконаленні лідерських якостей, співпраці та прийнятті рішень); *віртуальна реальність (VR)* (VR створює імерсійні середовища для навчання та тренування, що корисно для розвитку навичок, пов'язаних з комунікацією, лідерством та роботою у команді); *штучний інтелект (AI)* (системи з штучним інтелектом аналізують дані про навички кожного учасника та надають індивідуалізовані рекомендації для їхнього покращення); *технології співробітництва* (інструменти для спільної роботи: Slack, Microsoft Teams, Trello тощо, сприяють розвитку комунікаційних навичок та навичок співпраці).

Інноваційні підходи допомагають перетворити формування *soft skills* у більш ефективний та захоплюючий процес, дозволяють розвивати важливі навички більш інтерактивним і доступним способом.

СПИСОК ДЖЕРЕЛ

1. Длугунович Н. А. Soft skills як необхідна складова підготовки ІТ-фахівців. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2014. № 6 (219). С. 239–242.
2. Любченко Н. В. Soft skills та hard skills керівника закладу загальної середньої освіти в контексті компетентнісного підходу у післядипломній освіті менеджерів. *Вісник післядипломної освіти. Педагогічні науки*. 2022. Вип. 22 (51). С. 41–68.
3. Doyle A. Hard Skills vs. Soft Skills. URL.: <https://www.thebalance.com/hardskills-vs-soft-skills-2063780>.
4. Lippman, L.H., Ryberg R., Carney, R., Moore, K.A. Workforce connections: key “soft skills” that foster youth workforce success: toward a consensus across fields. Washington, DC: Child Trends. 2017. 56 p.
5. The European Dictionary of Skills and Competences (DISCO). URL.: http://disco-tools.eu/disco2_portal/.

Центральноукраїнський державний університет імені Володимира Винниченка

Павлюк Денис, Садовий Микола, Трифонова Олена

РОЗВИТОК SOFT SKILLS СТУДЕНТІВ В ЄВРОПЕЙСЬКООРІЄНТОВАНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВІЩІ

У сучасному світі, на фоні стрімкого розвитку технологій та глобалізації, важливість м'яких навичок, часто визначених як Soft Skills, стало необхідністю [2]. М'які навички, які ще називають ключовими навичками, основними навичками, ключовими компетенціями або навичками працевлаштування – це ті бажані якості, які застосовуються на різних робочих місцях і в різних життєвих ситуаціях – такі риси, як цілісність, спілкування, ввічливість, відповідальність, професіоналізм, гнучкість і робота в команді [1].

Особливо це актуально в контексті європейськоорієнтованої освіти, де студенти мають можливість освоїти окреслені навички. Для студентів спеціальність 015 Професійна освіта (Цифрові технології), м'які навички стають об'єктом поглибленого вивчення цифрових технологій. Висока технічна компетентність сама по собі важлива, але для повного успіху на сучасному ринку праці необхідно розвивати і підтримувати Soft Skills, такі як комунікація, лідерство, співпраця, адаптація тощо.

У цьому контексті особливо цікавим є партнерство студентів спеціальності 015 Професійна освіта (Цифрові технології) зі UPSHIFT Україна. UPSHIFT – це глобальна програма Дитячого фонду ООН (ЮНІСЕФ), що реалізується у понад 40 країнах. Вона надає молоді й підліткам навички XXI століття та ресурси, щоб визначити проблеми своїх громад і запропонувати інноваційні рішення цих проблем [3].

Результатом участі студентів у програмі UPSHIFT став створений проєкт Krop_Robots. Цей проєкт націлений на безкоштовне навчання дітей та вчителів в області STEM-освіти (наука, техніка, інженерія, математика). Студенти, завдяки отриманим у UPSHIFT навичкам, змогли спроектувати та запустити цей освітній ініціативний проєкт.

Krop_Robots не лише сприяє поширенню знань з наукових і технічних галузей серед молоді, але й розвиває їхню творчість і комунікативні здібності. Проєкт надає дітям можливість вивчати нові технології, створювати робототехнічні конструкції